

Nejslavnější židle všech dob

Název emise: Vynálezy - Ohýbaný nábytek

Den vydání: 20. června 2018

Hodnota: 19 Kč; č. 981 (ČP)

Rozměry známkového obrazu: 23 x 40 mm

Výtvarný návrh: Pavel Sivko

Druh tisku: plnobarevný OF

Papír: fl-an-OF; **Tisk:** PTC Praha

Tiskové formy: zn. 4x 50, SL 6x (8 + /2 + 2/ K)

Náklad: 600 tis. známek

Rytec FDC: Bohumil Šneider

FDC: OTp v barvě černé

Tisk: PTC Praha; **Náklad:** 3.300

Titulek zní vzhledně, a tak bych rád pokračoval ve stejném duchu. Bohužel, nemohu - a Michael Thonet, zakladatel slavné nábytkářské dynastie a vynálezce zdokonalení postupu, jak ohýbat masivní dřevo, se patrně obrací v hrobě. Současní pokračovatelé ve výrobě v Bystřici pod Hostýnem totiž před pěti lety ztratili výhradní právo používat značku Thonet, protože ji prostě aktivně nevyužívali... Je až neuvěřitelné, že po tomto fatálním zanedbání zveřejnili na internetu krátké oznámení, že ztrátu značky nepovažují na problematickou, protože stejně používají značku TON. Ta vznikla v roce 1953, kdy byl znárodněný podnik z původního názvu Thonet přejmenován na Továrny na Ohýbaný Nábytek - TON. Tradiční název, používaný předtím více než devadesát let a proslavený po celém světě, nebyl tedy uznán za dost dobrý ani po roce 1989, takže židle *Thonetky* by se dneska měly nazývat spíše *Tonky*...

Prvních devět dekád výroby židlí, stůlů a dalšího ohýbaného nábytku u nás je spjato nejen s rodinou Thonetů, kteří původně pocházeli z Německa, ale i s rodinami židovských podnikatelů Kohnů a Mundusů, kteří za Rakousko-Uherska Thonetům konkurovali a po vzniku Republiky československé se s nimi spojili. Třetím prvkem úspěšného podnikání byli čeští dělníci a technici, kteří vlastní výrobu ohýbaného

nábytku prováděli. Jako na dlaní tu máme příklad soužití a spolupráce Čechů, Němců a Židů za první republiky, které rozmetala druhá světová válka a události, jež po ní následovaly. Dnes už je to jenom vzdálená historie, zakladatelé samostatného Československa však samozřejmě doufali, že tyto tři největší složky jeho obyvatelstva v Českých zemích, plus Slováci, Maďaři a Rusíni na Slovensku a Podkarpatské Rusi, naleznou způsob, jak žít v harmonii ve společném státě. Bohužel se to nepodařilo a my můžeme litovat, že v propadlišti dějin skončila i jedna z úspěšných značek té doby - název firmy Thonet.

Nyní tedy vychází známka připomínající nábytkářskou tradici. Její autor, Pavel Sivko, je můj oblíbený tvůrce poštovních cenin, a nová emise Naše vynálezy: Ohýbaný nábytek se mu opravdu povedla. Nejvíce se mi z ní líbí

Autorem emise Vynálezy: Ohýbaný nábytek je akademický malíř a grafik Pavel Sivko. Pavel Sivko studoval v letech 1963-1967 Střední odbornou školu výtvarnou v Praze, v letech 1967-1973 VŠ UMPRUM v Praze (ateliér užité grafiky a ilustrace u prof. Jiřího Trnky a prof. Zdeňka Sklenáře).

Složitá výroba ohýbaného nábytku je založena na procesech sušení dřeva, napařování dřeva v peci, procesu ohýbání, povrchové úpravy a kompletace. Tímto procesem vznikají produkty jako např. židle, křesla, barové židle, dětské židle, stoly, věšáky a jiné doplňky.

Vydala Česká pošta, s.p.
v nákladu 14 000 kusů.

**Vynálezy
Ohýbaný
nábytek**

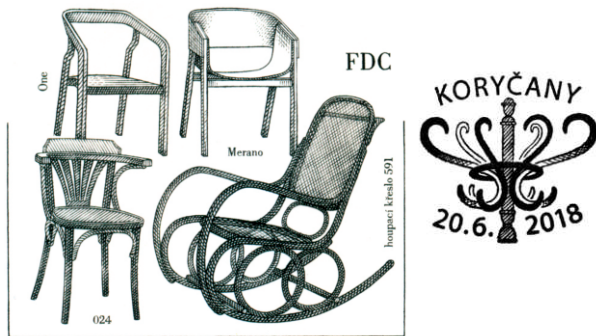
8 známek à 19 Kč / 152 Kč

samotná známka, na níž nápaditě použil čtyři židle stojící v párech proti sobě, název státu umístil mezi ně a do mezer mezi opěradly vložil název emise a nominální hodnotu. Výsledek vypadá samozřejmě, jako by to ani jinak nešlo, ale jsem přesvědčen, že za touhle lehkou a vzdušnou podobou bylo hodně přemýšlení.

Zatímco na známce jsou židle historické, v kresebné výzdobě obálky dne vydání vidíme židle modernější (označené dokonce názvy), všech osm jich je však nadčasových a člověk si maně vzpomene, že na té nebo oné seděl, nebo dokonce sedával, doma, v práci, v hospodě, a někdo se možná dokonce pohoupal v houpacím křesle model 591. Nadčasový design umožňuje, že nejen nevyšly z módy, ale některé jsou dokonce dodnes vyráběny - možná s drobnými úpravami. Na internetu se uvádí, že slavné Thonetovy židle se dostaly do muzeí designu a nábytku a svému účelu slouží na mnoha místech světa, dokonce prý i v sídle prezidenta USA, Bílém domě.

V razítku dne vydání autor vyobrazil hlavu věšáku na kabáty a klobouky, který asi leckdo pamatuje a možná dokonce někde ještě slouží svému účelu. Jako domicil jsou uvedeny Koryčany, městečko, v němž Michael Thonet v roce 1856 založil svou první továrnu na Moravě. Postavil si tu i krásnou vilu, v jejíž architektonické podobě byla využita řada prvků odkazujících právě na tvary

ohýbaného nábytku. Ta je však nyní bohužel v havarijním stavu a město marně hledá způsob, jak ji opravit. Větší štěstí měla další vila rodiny Thonetových, v Bystrici pod Hostýnem, jejíž opravu zaplatila firma TON, možná poslední místo na světě, kde umějí takhle ohýbat dřevo.

Vedle archového vydání je část nákladu známky upravena do podoby sešitku s osmi známkami a čtyřmi kupony, se dvěma různými kresbami detailů ohýbaného dřeva. Na destičkách je vyobrazena jeho výroba.

Co říci závěrem? Dobrá práce výtvarníka a tiskárny představující nadčasovou nápaditost našich dávných i současných stolařů a nábytkářů. Obojí jednoznačně na jedničku!